

**UCHWAŁA NR X/66/15
RADY MIEJSKIEJ W MOSINIE**

z dnia 29 kwietnia 2015 r.

w sprawie zniesienia formy ochrony przyrody - pomnika przyrody

Na podstawie art. 44 ust. 3, ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 z późn. zm.) oraz art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.), Rada Miejska w Mosinie uchwala, co następuje:

§ 1. Znosi się formę ochrony przyrody – pomnik przyrody, drzewo gatunku dąb szypułkowy, wchodzący w skład grupy 5 drzew uznanych za pomniki przyrody decyzją Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Poznaniu, Nr Rlop-4101-886/68, z dnia 26 sierpnia 1969 r., rosnących na terenie gminy Mosina w miejscowości Rogalin, działka o nr ewid. 263, obręb Rogalin, ze względu na konieczność zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Mosina.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

PRZEWODNICZĄCA RADY

M. Kaptur
Małgorzata Kaptur

Uzasadnienie

Aktem prawnym regulującym cele, zasady i formy ochrony przyrody w Polsce jest ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 z późn. zm.). Zgodnie z art. 44 ust. 3 wyżej wymienionej ustawy, zniesienia formy ochrony przyrody dokonuje rada gminy w drodze uchwały.

Pomnik przyrody, objęty niniejszą uchwałą, gatunku dąb szypułkowy, rosnący na terenie gminy Mosina w miejscowości Rogalin, działka o nr ewid. 263, obręb Rogalin, wchodzi w skład grupy 5 drzew uznanych za pomniki przyrody decyzją Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Poznaniu, Nr Rlop-4101-886/68, z dnia 26 sierpnia 1969 r.

Oględziny drzewa przeprowadzono w ramach realizacji przez Gminę Mosina, Fundację EkoRozwoju oraz Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego, projektu pod nazwą „Drogi dla Natury - kampania promocji zadrzewień w krajobrazie rolniczym jako siedlisk przyrody i korytarzy ekologicznych”, finansowanego przez program LIFE+ Unii Europejskiej, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Gminę Mosina oraz Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego. Jednym z założeń projektu było wykonanie ekspertyzy 10 wybranych drzew, a następnie przeprowadzenie zalecanych zabiegów pielęgnacyjnych. W związku z powyższym, na drzewie, będącym przedmiotem niniejszej uchwały wykonano ekspertyzę dendrologiczną, która wykazała, iż drzewo po wyłamaniu dwóch z trzech głównych przewodników, wykazuje duży ubytek pnia i korony. Rozwidlenie korony znajduje się na wysokości 5,6 m. Na korzeniach, odziomku i pniu widoczny znaczny ubytek, rozkład, pęknięcia, martwice, ślady żerowania owadów i owocniki grzybów. Zaobserwowano również znaczny ubytek masy pierwotnej korony, która obecnie jest ograniczona do jednego konara. Wobec braku możliwości zabezpieczenia konara wiązaniami, czy wygradzenia terenu wokół drzewa, zalecono mocną redukcję zagrażającego konaru, przy czym wskazano, iż pień drzewa należy pozostawić jako tzw. świadka. Dodatkowo stwierdzono występowanie chronionych gatunków – kozioroga dębosza i ozorka dębowego oraz chronionych próchnojadów. W miejscu tym wskazać należy, iż pozostawienie pnia jako tzw. świadka, nie spowoduje poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego ze względu na osłabioną statykę pnia. Przedmiotowe drzewo rośnie w pasie drogowym drogi wojewódzkiej nr 431 w miejscowości Rogalin, działka o nr ewid. 263, obręb Rogalin oraz stanowi potencjalne zagrożenie dla odbywającego się w jego sąsiedztwie ruchu drogowego. W kontekście powyższego zwrócono się do Wielkopolskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Poznaniu, jako właściciela terenu, na którym rośnie drzewo, z prośbą o zajęcia stanowiska w przedmiotowej sprawie. W odpowiedzi na powyższe, Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu, jako zarządca drogi wojewódzkiej nr 431: Granowo – Dymaczewo Nowe – Mosina – Kórnik, zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 21 marca 1958 r. o drogach publicznych, zobowiązany jest do zapewnienia bezpieczeństwa w ruchu drogowym i do wyeliminowania wszelkich zagrożeń bezpieczeństwa ruchu na drodze publicznej. W związku z powyższym, Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich wskazał, iż wyżej wymienione drzewo powinno zostać usunięte ze względów bezpieczeństwa. Biorąc pod uwagę stanowisko Wielkopolskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Poznaniu, jako właściciela nieruchomości, na której rośnie przedmiotowe drzewo, Burmistrz Gminy Mosina przygotował projekt uchwały w sprawie zniesienia formy ochrony przyrody. Zgodnie z art. 44 ust. 3a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 z późn. zm.), projekt uchwały przekazany został do uzgodnienia Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Poznaniu.

Na podstawie oględzin terenu, przeprowadzonych w dniu 30 marca 2015 r. z udziałem przedstawiciela Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu, przedstawicieli Lasów Państwowych Nadleśnictwa Babki oraz przedstawicieli Urzędu Miejskiego w Mosinie, stwierdzono, iż drzewo znajduje się w bardzo złym stanie zdrowotnym, jego dwa z trzech przewodników zostały odłamane, przy czym nasada zachowanego przewodnika jest bardzo osłabiona. Drzewo rośnie w odległości 1 m od krawędzi jezdni drogi wojewódzkiej. Potwierdzono, iż pień drzewa jest rozlegle wypróchniały, z martwicą na większej części obwodu, z głębokimi pęknięciami i ubytkiem wgłębnym drewna, śladami żerowania owadów i owocnikami grzybów pasożytniczych. Podczas oględzin stwierdzono, iż ze względu na bardzo zaawansowany rozkład i poważnie obniżoną mechaniczną wytrzymałość pnia, drzewo to grozi rozłamaniem i stanowi zagrożenie bezpieczeństwa powszechnego. Jednocześnie stwierdzono obecność występowania w obrębie przedmiotowego drzewa otworów wylotowych kozioroga dębosza, a u podstawy pnia usypisko odchodów pachnicy dębowej. Ze względu na sezonowość owocników, w trakcie oględzin nie było możliwe stwierdzenie owocników ozorka dębowego. Podczas oględzin przedstawiciel Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska wskazał, iż ze względu na bardzo dużą wartość przyrodniczą przedmiotowego drzewa i na bezpośrednie sąsiedztwo lasu, istnieje możliwość jego

ścięcia i pozostawienia do naturalnego, samoistnego rozkładu. Nadleśnictwo Babki wyraziło zgodę na pozostawienie ściętego drzewa na terenie leśnym.

W kontekście powyższego, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska pismem z dnia 3 kwietnia 2015 r., znak: WST.623.12.2015.KS.2, nie uzgodnił projektu uchwały w sprawie zniesienia formy ochrony przyrody. W uzasadnieniu odmowy uzgodnienia projektu uchwały, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu wskazał, iż Rada Miejska w Mosinie powinna zwrócić się o uzgodnienie uchwały w sprawie wykonania zabiegów pielęgnacyjnych, polegających na ścięciu drzewa i jego pozostawieniu do samoistnego, całkowitego rozpadu. W myśl art. 40 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody: „Na terenach niezabudowanych, jeżeli nie stanowi to zagrożenia dla ludzi lub mienia, drzewa stanowiące pomniki przyrody podlegają ochronie aż do ich samoistnego, całkowitego rozpadu”. Takie stanowisko jest błędne, albowiem w art. 40 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody jest mowa o drzewie, a nie drewnie. W dendrologii przyjmuje się, że aby można było mówić o występowaniu drzewa, powinno ono posiadać pień, koronę, bryłę korzeniową i być rośliną wieloletnią. Biorąc powyższe pod uwagę, ścięcie drzewa uniemożliwi pozostawienie drzewa do samoistnego, całkowitego rozpadu w myśl art. 40 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody.

Jednocześnie, zgodnie z art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.): „Jeżeli prawo uzależnia ważność rozstrzygnięcia organu gminy od jego zatwierdzenia, uzgodnienia lub zaopiniowania przez inny organ, zajęcie stanowiska przez ten organ powinno nastąpić nie później niż w ciągu 14 dni od dnia doręczenia tego rozstrzygnięcia lub jego projektu”. Dodatkowo, w myśl art. 89 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym: „Jeżeli organ, o którym mowa w ust. 1 lub 1a, nie zajmie stanowiska w sprawie, rozstrzygnięcie uważa się za przyjęte w brzmieniu przedłożonym przez gminę, z upływem terminu, określonego w ust. 1 lub 1a”. Niedochowanie przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu terminu, o którym mowa w art. 89 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, rodzi taki skutek, iż organy samorządowe zwolnione są z obowiązku dalszego oczekiwania na odpowiedź organów współdziałających i mogą działać samodzielnie, z pominięciem organów współdziałających.

W kontekście powyższego, celem zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego konieczne jest usunięcie przedmiotowego drzewa, po uprzednim zniesieniu formy ochrony. Jednocześnie w związku z lokalizacją drzewa w sąsiedztwie drogi wojewódzkiej, brak jest podstaw do pozostawienia drzewa aż do jego samoistnego, całkowitego rozpadu, w myśl art. 40 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody. Niemniej jednak, ścięty pień, pozostawiony zostanie w niedalekiej odległości od miejsca, w którym aktualnie rośnie drzewo. W miejscu tym wskazać należy, iż efekt końcowy będzie tożsamy z proponowanym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

PRZEWODNICZĄCA RADY

Małgorzata Kapitu